

FOAIA POPORULUI ROMÂN

Apare în fiecare zi cu cele mai noi știri din țară și străinătate

ZIARUL ZILNIC:

ABONAMENTUL: „Foia Poporului Român“, „Foia Ilustrată“ și „Cucu“ pe un an 18 cor., pe jumăt. de an 10 cor., pe un sfert de an 6 cor. Pe o lună 2.40 C.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BUDAPESTA, VII., ILKA-UTCA
NRUL 36. :: TELEFON: 47-82.
MANUSCRISE NU SE INAPOIAZA

ZIARUL POPORAL:

ABONAMENTUL: „Foia Poporului Român“, „Foia Ilustrată“ și „Cucu“ pe un an 7 cor., pe jumăt. de an 3.50 cor., Pentru America pe un an 3 dolari.

Cetatea franceză Belfort bombardată de 17 aeroplane germane

— 3 morți și 6 răniți —

Paris, 19 Aprilie. — Comunicatul francez cu data de 18 Aprilie anunță:

17 aeroplane germane au aruncat în cursul nopții bombe asupra cetății Belfort. Sînt 3 morți și 6 răniți.

În jur de Verdun au loc numai lupte de artilerie. Vremea fiind rea, infanteria n'a destășurat nici o acțiune.

(Ne putând înregistra vre-un succes francez, conducerea armatei franceze în comunicatele ei, caută să micșoreze și să tăgăduiască succesele de fapt ale germanilor pe malul apusan al Meusei. Meru vorbesc aceste comunicate de o slăbire și sleire a puterii de ofensivă a germanilor, nevoind să recunoască nici o victorie germană, deși e fapt evident, că francezii au trebuit să-și retragă frontul pe o întindere de 60 km.)

Criza în guvernul englez

— Lupta contra serviciului militar general obligator —

Rotterdam, 19 Aprilie. — Din Londra se anunță că domnește încă și acum un mister complet asupra deciziunii consiliului de miniștri în chestia recrutărilor obligatoare.

Raportorul parlamentar al ziarului „Times“ anunță că consiliul de cri de miniștri n'a luat încă o hotărîre. Referenții militari sînt de părere că propunerile ministerului nu vor satisface con-

siliul militar. Majoritatea guvernului englez însă e de părere că sistemul de recrutare actual în vigoare în Anglia e absolut suficient. „Daily Mail“ știe că majoritatea guvernului e acum ca și înaintea contra serviciului militar general obligator, dar minoritatea este atât de înflăcătată, încât un conflict e inevitabil.

Din fărâdelegile Ententei în Grecia

Viena, 19 Aprilie. — »Südslavische Korrespondenz« află din Atena:

Mai multe vapoare de război ale Ententei au apărut în portul Canea și au făcut încercarea zadarnică de a aresta pe consulul austro-ungar Wein și pe consulul german. Și un particular ger-

man era să fie arestat — dar toți aceștia s'au sustras de cu vreme pericolului unei arestări.

Zürich, 19 Aprilie. — »Secolo« află din Salonie: Aci s'a produs un scandal penibil. Secretarul consulatului rus este acuzat că a sustras 57.000 pachete poștale și a vîndut cuprinsul lor.

Svonuri de pace în Olanda

Berlin, 19 Aprilie. — »Berliner Tageblatt« află din Haga:

În Olanda s'a răspândit ieri — mai cu seamă în cercurile financiare — svonuri de pace, cari însă n'au fost confirmate. Bursa din Amsterdam a stat sub influența acestor svonuri căci s'a urcat valuta tuturor statelor beligerante, dar valuta olandeză a scăzut pe toată linia.

În Berlin nu se știe nimic despre svonurile acestea de pace.

Haga, 19 Aprilie. — La svonurile neașteptate de pace s'au ridicat toate valutele la bursa din Amsterdam. Mai mult s'a ridicat cursul mărcilor și coroanelor. Sterlingii a căror valută până acum n'au suferit o scădere mare, încă s'a ridicat la Berlin cu 100 cenți, la Paris cu 50 cenți, la Viena cu 50 cenți, la Kopenhaga cu 70 cenți.

Clemenceau despre acordul comercial germano-român

Geneva, 19 Aprilie. — În articolul prim de ieri al lui Clemenceau din »L'Homme Enchaîné« care a fost aspru cenzurat, fostul șef de guvern vorbind despre convenția comercială germano-

română, spune, că ea va putea avea urmări foarte neplăcute pentru Ententa.

Articolul de azi al lui Clemenceau a fost cu totul tăiat de cenzură.

Englezii vorbesc de succese turcești în Mesopotamia

Rotterdam, 19 Aprilie. — Din Londra se anunță oficios: Generalul Percy Lake, care conduce operațiunile militare în Mesopotamia, de când e înconjurat generalul Tovnshead cu trupele lui la Kut-el-Amare, anunță, că în noaptea

trecută turcii au întreprins o serie de contra-atacuri puternice în contra englezilor, pe malul drept al râului Tigris, și au ocupat în unele locuri pozițiile engleze pe o întindere de 500-800 yarzi.

Cum se interesează America de războiul european

Rotterdam, 19 Aprilie. — Ambasadorul american din Viena Penfield, conform instrucțiunilor ministrului de externe din Washington a

întrebat guvernul austro-ungar, dacă vaporul rusesc »Imperator« a fost într'adevăr atacat de un submarin fără ca acesta să fi dat un avertisment?

DIN ROMÂNIA

Rusia trebuia să aleagă între România și Bulgaria

Ziarul »Ruskoe Slovo« îndreptățește acum astfel politica Rusiei față de Bulgaria:

După încheierea păcii dela București între statele balcanice, la 1913, guvernul rus trebuia să aleagă între Bulgaria și România.

Diplomația rusă a procedat în conformitate cu interesele rusești renunțând la politica de a sprijini Bulgaria, fiindcă o astfel de politică ar fi dus Rusia la conflicte mult mai grave cu România, iar Bulgaria nu ne-ar fi fost de nici un folos.

Hârtii-monedă de 500 Lei

S'au pus acum pentru întâia oară în circulație în România. Ele sînt puțin mai mari decât hârtiile de 20 lei și de aceeaș culoare ca cele de 5 lei. E aceasta o inovație, căci România nu avea până acum bilete intermediare între 100 și 1000 lei.

Partidul dlui Filipescu rupe legăturile cu guvernul

Ziarul dlui Filipescu »Epoca« publică următorul comunicat:

»Invităm pe amicii noștri, pe cari îi vedem trecuți în diferite comisiuni alimentare instituite de guvern să evite orice contact cu organele guvernamentale.

În afară de alte considerațiuni de ordine morală, ar fi și o culme ca să conlucrăm la effinirea traiului, cu contrabandistii și protectorii lor, ei înșiși autori stării de lucruri actuale.

Reprezentantul partidului războinic în guvernul român

Ziarul conservator »Steagul« consideră pe d. Costinescu ca reprezentant al Acțiunii naționale în guverna și argumentează astfel:

Nu este nevoie să ni se spună, pentru ca să vedem ceea ce este, ceea ce se petrece în realitate. D. Costinescu este reprezentantul Federației Unioniste, în guvern; este purtătorul de cuvînt al Acțiunii Naționale în sfaturile ministeriale și când primul ministru vorbește cu colegul său dela finanțe, e ca și cum ar vorbi cu d. Take Ionescu, ori cu d. Nicu Filipescu.

Când d. Costinescu a pus la cale politica de infometare a Puterilor centrale, era de acord cu șeful Federației iar când acesta declara că orice fir de grîu exportat peste Carpați este un atentat contra idealului național, era părerea ministrului de finanțe pe care el o exprima.

Fără să fie formal înscris în Federație, d. Costinescu a fost și este unul din membrii cei mai activi ai acestei organizații, cel mai militant, pentru că deține o parte din autoritatea și puterea guvernului, cel mai apreciat pentru con-

Prețul unui exemplar 6 fileri.

cursul său, fiindcă are la dispoziția sa o parte importantă din ruajul Statului!

Astfel, cu acțiunea ei în afară și cu d. Costinescu în guvern, Federația se încumeta să dea o falsă direcție opiniei publice, să creeze curente înșelătoare, să inducă în eroare poporul asupra adevăratelor lui interese și înțelegeți acum pentru ce presa pretinsă naționalistă se grăbește să ia apărarea ministrului care a înflăcărat țara.

Iar această presă este acum dezolată când bătrânul funest se vede nevoit a se retrage din guvernul, în care el face numai serviciile Federației și astfel se explică și dezmințirile grabite pe cari ea le dă știrea despre demisia ministrului de finanțe.

Căci fără d. Costinescu în guvern, Federația ar înceta de a mai exista și ea are tot interesul ca să-l mențină și să-l impună acolo!..

D. Take Ionescu și jocurile de noroc

Ziarul guvernamental »Viitorul« face următoarele aprecieri severe:

După ce a depus toga severă a moralității, pe care o îmbrăcase spre a cere instituirea unei anchete în chestia contrabandelor, d. Take Ionescu, având de susținut o altă cauză, a pus roba de avocat spre a pleda la Cameră în chestiunea jocurilor de noroc.

Că d. Take Ionescu a susținut cauza cea mai monstruoasă, a crupierilor și tripotoilor, lucrul nu surprinde. Autorul legii Loteriei de Stat își simte o afinitate electivă pentru legea care, întronând jocurile de noroc, face din tripotou o instituțiune. D. Take Ionescu a mers mai departe. Nu s'a mulțumit numai să apere un client, ci a făcut chiar apologia jocurilor de noroc — nu din convingere și experiență, fiindcă d. Take Ionescu nu joacă ci numai pentru trebuințele cauzei. Și d. Take Ionescu și-a căutat argumentele în drama cea mai singeroasă, dar și cea mai eroică a omenirii: în războiul actual. »Dacă soldatul francez, a spus d-sa, rezistă în tranșee mai bine de cât cel englez, aceasta se datorește faptului că în Franța se joacă la noroc, pe când în Anglia nu. Jocurile de noroc ascut inteligența, dau spiritului așchitate, fac pe om superior animalelor.«

Ce minunată și inedită argumentație, care însă, în loc de a convinge, are numai darul de a arăta că d. Take Ionescu n'are totemul o mare chemare pentru rolul de educator moral.

În ce ne privește, dorim să rămănem la inferioritatea intelectuală a Englezilor. Dar așa inferiori cum vrem să fim, tot ne dăm seama că discursul d-lui Take Ionescu în chestia tripotoilor a pretăcut ședința de ieri a Camerei într-o ședință de tribunal.

răniți au căzut în mâinile noastre. Numele lor vor fi publicate în »Gazette des Ardennes, ca și numele tuturor acelor francezi-cari au fost prinși în luptele din regiunea Meusei, de la 21 Februarie: 711 ofițeri și 38.155 soldați. Aceasta o facem în urma unei încercări franceze semioficioase de a pune la îndoială datele noastre. Încercări de atac dușmane în pădure. Caillette și în fața ei au fost deja la începutul lor, înăbușite de focul nostru.

În contra pozițiilor noastre în valea Voivre precum și pe înălțimele la sud-est de Verdun până în regiunea St. Michiel, artileria franceză era extraordinar de vie.

Șeful Statului major.

— Conducerea armatei franceze a rechemat Vigneri pe toți concediații din armată.

— Autoritățile franceze și consulatul nu mai eliberează pașapoarte supușilor francezi de la 18 până la 50 ani.

— Ziarele engleze Economist, Manchester Guardian și Labour Leader se ocupă de posibilitatea pacii. Ocupându-se de vorbirea lui Bethman Hollweg și ceea lui Asquith, — Labour Leader, se întreabă — dacă ambii bărbați de stat au declarat că după războiu toate națiunile vor trebui să concureze într-o activitate rodnică ce scop mai are continuarea războiului.

MERSUL RĂZBOIULUI

O nouă victorie germană la Verdun

Dela 21 Februarie, germanii au făcut prizonieri 711 ofițeri și 38.155 soldați. — Atacuri violente rusești respinse. — În jurul unei victorii italiene. — Grecia va lua o hotărâre definitivă într'un consiliu de coroană. — Aeroplan dușman bombardează Adrianopol.

De pe frontul rusesc, comunicatul german de la 18 Aprilie anunță:

La capul de pod Dunaburg, atacuri rusești întreprinse azi dimineață contra pozițiilor noastre la sud de Gardonovka, pe un front strîmt, au fost respinse cu grele pierderi pentru dușman.

Șeful Statului major.

— Comunicatul rus dela 17 Aprilie anunță: La Dună, artileria germană a bombardat pozițiile dela capul de pod Uxküll și o parte din pozițiile dela Dunaburg, la sud de Garbunovka. La sud de Dunaburg, violente lupte de artilerie mai ales între lacurile Miatzol și Narocz. Pe cursul de sus și de mijloc al râului Stripa, în Galiția, am zădărnicit atacuri dușmane.

— Ziarul englez »Morning Post« scrie că atîta timp cât linia ferată Vilna-Dvinsk se află în posesiunea germană nu poate fi vorba de o biruință rusă.

— »Daily News« din Chicago, publică dela corespondentul său de război de pe frontul rusesc, că în ultima ofensivă rusă la lacul Narocz, rușii au trimis în foc 700.000 oameni, — și au pierdut 50.000 morți; 100.000 răniți. Azi germanii ocupă liniile lor de înainte, după ce rușii în urma superiorității lor numerice au reușit să ajungă în unele locuri până în pozițiile germane.

— Duma rusească a fost închisă până la 29 Maiu c.

De pe frontul balcanic se anunță:

Regele Greciei a declarat unui corespondent de la »Vossische Zeitung« că are încredere că-i va reuși să ducă nava statului grec la un port sigur, căci cunoaște capacitatea mașinei, pe care o conduce.

— Un consiliu de coroană se va ține la finele săptămânii la Atena, la care vor lua parte generali, șefii partidelor politice și președinții corpurilor legiuitoare, Venizelos și partizanii lui

n'au fost invitați. Se așteaptă o hotărâre definitivă dela acest consiliu de coroană asupra atitudinii Greciei.

— Trupe Ententiste au debarcat pe insula grecească Skiros.

— O comisiune de deputați bulgari a decis să suspende din serviciu pe generalii Fioskev și Nokolorov pentru neglijență și incapacitate arătate în organizarea serviciului de aprovizionare și de rezerve.

— Amicul Ententei în Bulgaria, fostul ministru Ghendiev, a fost eliberat din închisoare, la intervenția prințului Boris.

LUPTLE DIN APUS

Mari lupte de artilerie în regiunea Meuse. — Două poziții franceze luate cu asalt. — 42 ofițeri, 1646 soldați prinși. — Ziarele engleze vorbesc de posibilitatea pacii.

Comunicatul german dela 18 Aprilie anunță următoarele de pe frontul franco-belgian:

Artileria noastră a luat sub un foc intensiv pozițiile engleze din regiunea St. Eloi. Un slab atac cu granate de mină contra unei pînne ocupată de noi a fost lesne respins. De ambele părți de canalul La Basse și la nord-est de Loos s'au încins lupte vii cu granate de mână. În regiunea Neuville și la Beuvraignes am făcut să explodeze cu succes mai multe mine. În regiunea de luptă de ambele părți de râul Meuse s'au desfășurat lupte de artilerie foarte violente. La dreapta râului, trupe saxone au smuls francezilor pozițiile de o înfădere de 700 metri la sud de ferma Haudromont și pe panta de munte la nord-vest de ferma Thiaumont. 42 ofițeri, printre cari 3 ofițeri de stat major, 1646 soldați nerăniți, 50 soldați

RĂZBOIUL CU ITALIA

Asupra victoriei italiene dela Col di Lana. — Deputat socialist cere formularea de propuneri de pace de către Ententa. — O demonstrație de pace.

Comunicatul lui Hôfer dela 18 Aprilie, reamintește că italienii au reușit să ocupe culmea ocupată a muntelui Col di Lana. Acest munte înalt de 1200 metri e situat la nord de granița tireleză. — Dela începutul războiului, italienii și-au dat mari silințe să ocupe acest munte. Prin drumul ce și l'au croit prin stînci, italienii s'au apropiat încet, încet, de pozițiile austro-ungare. Greaua artilerie italiană a distrus cu totul pozițiile de apărare austriace, așa că trupele austro-ungare, după zece luni de apărare au trebuit să renunțe la aceste pozițiuni.

— În Camera Italiană, deputatul socialist Trepes, vorbind de politica externă, a spus că discursul lui Bethmann Hollweg conține cel puțin un program concret de pace, pe când Asquith nu vine cu contrapropuneri, ci cu fraze bombastice, asta în credință că poate conta la sigur pe aliații lui. Dar aceasta e o eroare tragică. De aceea cerem ministrului de externe italian Sonnino — ca la viitoarea conferință a Ententei să propună formularea de condițiuni pozitive, pentru ca popoarele și parlamentele să știe odată pe ce drum mergem.

— Ziarul socialist »Avanti« invită muncitorimea italiană ca la 1 Maiu să demonstreze solidaritatea ei cu proletariatul internațional, manifestând iubirea de pace.

— Despre discursul lui Sonnino, ziarle italiene vorbesc cu multă desamăgire. »Idea Nazionale« numește discursul o înșirare cronologică banală a faptelor militare și diplomatice de mult cunoscute. Prea multă curte face Sonnino Greciei și României, deși Ententa nu dobândește nimic acolo.

TURCIA ȘI DUȘMANII EI

Adrianopol bombardat de aeroplane dușmane. — Lupte în Egipt.

Comunicatul turc anunță că la 14 Aprilie, un aeroplan dușman care a venit din spre Enos — a aruncat două bombe asupra orașului Adrianopol, fără să producă stricăciuni.

Un detașament de recunoaștere turc a atacat pe coasta Canalului de Suez un detașament de recunoaștere englez, silindu-l să fugă, după ce a pierdut 3 morți.

Pe frontul din Caucaz au loc lupte locale în valea Tșoroch.

„Cântece fără țară“

este titlul noului volum de poezii ale lui Octavian Goga, ce-a apărut în București. Cuprinzând mai mult versuri sociale și politice, — se înțelege că și aprecierile critice ale presei din România variază după finuta politică a ziarelor. Așa »Adevărul« (ententist) scrie:

»Este o continuitate atât de firească și atât de necesară între acela care a scris »Ne chiamă pământul«, »Din umbra zidurilor«, »Strigăte în pustiu« și »Cântece fără țară«, încât dacă într-o zi ar dispărea numele autorului, istoricul literar ar putea lesne stabili că ele au avut unul și același părinte sufletesc.

»Cântecele fără țară« ale lui Octavian Goga au ceva din tăria unui braț vânjos, nimic din desmierdarea moleșită a unei mâini înmănușate, foarte mult din zguduirea unei voinți care te trezește din beția neutrală.

Poetul Octavian Goga, premiat de Academie când a cântat țarinele, fetele și bisericuțele din Ardeal, nu va mai fi premiat de Academia română care e și ea o imagină a României neutrale! Cântărețul acesta pribeag a ajuns un incomod pentru România diplomatică. Feciorul popei de lângă Murăș nu s'a adaptat încă României neutrale, el e un trouble fête (un turburător de sărbătoare) pentru România neutrală.

Cartea lui Goga e plină de dojeniri la adresa României neutrale:

Unde ți-e credința, unde ți-e altarul,
Țară fără jertfă, țară neutrală?
Se va stinge odată focul de Gomoră
Și n'ra păcii mândră clipă triumfală
Când întreg pământul se va prinde în horă,
Cine ți-a fi frate, cine ți-a fi soră,
Țară fără prieteni, țară neutrală!

Ziarul »Eclair des Balkans« are însă cu totul altă părere despre volumul cel nou al d-lui Goga. — Versurile lui Goga sînt lipsite de seriozitatea literară, vedem mai mult influența rusească în ele.

Domnule Goga, e o mare negliobie, să trăiască cineva în străinătate, atunci când pământul strămoșesc e în mare pericol, când mâini dușmane caută să turbure somnul cel de veci al părinților și fraților noștri. Dacă ai fi intrat în armata austro-ungară n'ai fi luptat pentru maghiari — după cum susții d-ta — ci pentru petecul de pământ care e al tău și al morților tăi, pentru cătunul în care ai văzut lumina zilei, unde odihnesc strămoșii, unde ți-ai petrecut anii de copilărie și unde ți-ai sărutat iubita pentru prima dată.

Dar, ne-a fost dat ca Goga să se stabilească în mijlocul nostru. Iși bea cointreau-ul la Capșa, și ne ține într'o groază continuă, cu frazele versurilor lui fără de țară.

Dar, dragă domnule, avem noi vre-o vină? De ce ai fugit de acasă? De ce ți-ai călcat datoria față de pământul strămoșesc? Acestea sunt lucruri, pe cari Goga găsește cu cale să nu le înțeleagă. Goga crede, conform filozofiei sale comune și a versurilor lui lăbărțate, că patria nu e altceva, decât, o frază sonoră din intrunirile politice. Nu! Patria — precum să învață în școile românești și ori unde în lume — e pământul, unde ne-am născut, unde ne sînt îngropați părinții, unde ne-am trăit zilele de bucurie și de durere,

unde își dorm strămoșii noștri somnul de veci. Goga crede, că patria lui e în sala Daciei, în mijlocul nenunțării pierde vară cari de obicei populează adunările politice ale diferiților aventurieri. Versurile lui Goga n'au patrie, pentru-că nici autorul lor nu are cuvîntul moral, ca să înțeleagă noțiunea de patrie.

Nici rusofilul »Adevărul« nu neagă că steaua lui Goga a apus. Ziarul »Adevărul« publică spicuri din versurile lui Goga, dar de acelea, cari sînt potrivite să-l facă pe autorul lor de ris. Într'o poezie intitulată »Bal la palat« Goga scrie, că faetoane de gală se indreaptă spre balul de la Curte, dar el privește numai la toate acestea, căci pentru dînsul nu-i loc acolo. În altă poezie mărturisește, că în București îl privesc de străin, pe refugiat și se tinguie:

Și printre voi îmi duc povara
Stropit de ris și de noroi,
Căci vai de cine-și pierde țara
Ca să și-o ceară dela voi.

Așa de mult copilăria.

Iar dînsul, cărui de rușine

N'ai îndrăznit să-i dai o floare,

În cer e inger și se roagă

Lui Dumnezeu, să-ți dea iertare.

RADU D. ROSETTI.

Tratative economice între miniștrii Monarchiei.

au urmat ieri la Budapesta, la ministerul de finanțe. Membrii guvernului austriac au conferat cu membrii guvernului ungar mai multe ore.

Baronul Burian la rege

Din Viena se anunță: Monarhul a primit ieri într'o audiență de o oră și jumătate pe ministrul de externe baronul Burian.

Distingerea soților Bârsan

Comitetul Teatrului Național din București intrunindu-se sub președinția directorului general, d. Al. Mavrodi, a luat următoarele hotărâri:

D-nu Zaharia Bârsan și d-na Olimpia Bârsan, cari au fost până acum numai societari onorari, să fie înaintați la rangul de societari clasa III ai Teatrului Național.

Au scos la pensie din oficiu pe d-na Maria Ciucurescu și pe d-nii Ion Petrescu și Achil Georgescu. A reintegrat ca societara clasa I-a pe d-ra Tina Barbu.

A angajat ca stagiar pe d. Const. Toneanu, junior, d-rele Anicuța Cirjă, Tantzi Cutava și B. Pilat.

Guvernul ungar și subscripțiile publice.

De oarece dela izbucnirea războiului, s'au făcut numeroase abuzuri în Ungaria cu organizarea de subscripțiuni publice pentru scopuri de binefacere, guvernul va publica zilele acestea o ordinațiune care va regula controlul acestor subscripțiuni publice.

Guvernatorul militar al Serbiei,

contele Salis Seervis, a făcut zilele acestea o călătorie de inspecție în cercul sârbesc Semendria, unde a intrat în contact cu populația sîrbă, interesându-se de soarta ei. A vizitat orașele Palanca, Mihajlovac, vestitele vii ale exreginei Natalia, lucrute acum de soldații monarchiei.

D. Vintila Brătianu academician

Ziarul »Libertatea« din București, ală că deputatul d. Vintila Brătianu, fratele prim ministrului român, pentru meritele lui pe teren economic, va fi ales membru al Academiei române.

Încă 150 de soldați invalizi se întorc din Rusia.

Din stația de graniță germană Sassnitz se anunță, că au sosit acolo din Rusia, prin Suedia 58 prizonieri invalizi germani și 150 austro-ungari. Ei au fost întâmpinați la gară de împărăteasa Germaniei și de soția ambasadorului german, prințul Hohenlohe. Împărăteasa a împărțit daruri acestor invalizi.

O alianță a societăților de consum ale puterilor centrale.

Din Dresda se anunță că în luna Maiu se vor întruni acolo delegații societăților de Consum din Germania, Austria și Ungaria, pentru a pune bazele unei alianțe a tuturor acestor societăți de consum.

»Capitala«

Vice-președintele Camerei române, d. Jean Th. Florescu, va face să apară în București, o nouă revistă politică și literară săptămânală, intitulată »Capitala«. D. Jean Th. Florescu, dublează o personalitate interesantă, pe lângă omul politic hotărît și distins, e și un literat fin și talentat.

Stirile zilei

Flori mînjite

(După Francois Coppée)

Ce timp frumos pentru trăit!
Într'un amurg superb d'April,
Doi ciocli duc, cu pași grăbiți
Cosciugul unui biet copil.
Nu plînge nimeni după el,
Cosciugul pare un pachet...
Pe vîlul alb nu s'a găsit
Să pună nimeni un buchet.
E trist. Și gîndul meu ghicește
Tabloul jalnic și brutal:
De sigur, vre-o prostituată
Plîngînd murindă într'un spital,
Copilul ei bastard, pe care
Destinul lumii l'a urzit,
Mai norocos poate ca alții,
Să moară încă fericit.
De-odată, la un colț de stradă,
O fată cu al ei iubit,
Ajunse, cum trecea grăbită,
Convoiul trist și umilit.
Rizind ea fetele pierdute,
Gătită 'n roche de »moar«,
Ținea în mână flori albastre
Precupețite pe trotuar.
Când întâini cosciugul alb,
Miloasă, s'a înduioșat,
Și vrînd să pună flori pe el,
Perfizii ochi 'i-au lăcrămat.
Dar un instinct involuntar
'Ioprește gestul început,
Aruncă florile pe jos...
Pe când convoiul a trecut.
Femea care 'ți vînză onoarea,
Ași fi voit ca lumea toată
Să vază și să 'ți admire
Atențiunea delicată.
Căci deși corpul tău, sărmano,
În desfrînări 'ți-l tăvălești,
N'ai vrut, cu floarea ta murdară,
Cosciugul lui să-l pîngărești.
C'un gest senin, ai smuls 'napoi
Buchetu 'n mîna ta mînjit,
Gîndind că poate mama lui
De darul tău s'ar fi mîhnit.
De cât virtuțile suspecte,
Iubesc și 'ți admir țaria,
O creatură ce respectă

taț. Articolele, cuvântările, conferințele d-sale, au dovedit un deosebit simț artistic și preocupări mai înalte.

Al patrulea împrumut de război

Azi începe subscripția publică pentru al patrulea împrumut de război. După interesul cald ce se arată în cercurile financiare și în opinia publică, se poate prevedea că deja în prima zi, casele statului vor primi sume însemnate. De altfel surplusul de bani ce se constată acum la economi, ca și la meseriași și industriași — este o bună garanție pentru un rezultat strălucit al celui de al 4-lea împrumut de război.

Un frumos început a făcut Prima societate ungară generală de asigurare, care a decis să subscrie 55 milioane coroane pentru împrumutul de război. Societatea pe acțiuni ungară de mine de carbuni a semnat 2.500.000 coroane.

Fostul prim ministru olandez Kuyper a sosit la Budapesta

pentru a-și vizita cele două fiice ale lui, cari conduc o misiune sanitară olandeză în Budapesta.

Turecii își procură alimente din România.

Ziarul bucureștean »Acțiunea« află că în fiecare zi pleacă din portul Constanța, corăbii turești încărcate cu alimente pentru Constantinopol. Astfel zilele acestea au părăsit portul Constanța vapoarele turești Resan, Itihat, Serker Hairic și Nev Sechiv, încărcate cu alimente și Petrol.

Flota rusă nu mai împiedică ca înainte navigațiunea pe Marea Neagră.

Noul șef al statului major român

D. general Christescu, a fost numit șef al marului stat major al armatei române, în locul d-lui general Zottu, trecut la pensie, iar d-nii colonelii Popovici și Stratilescu au fost numiți ajutoari de șef de stat major.

Scarta exploaratorului Shakleton

Din Amsterdam se anunță: Vestitul exploarator englez Sir Ernest Shakleton, care a făcut o nouă expediție la polul de sud — e considerat ca pierdut, cu vaporul lui Endurance.

A ars o catedrală italiană

Catedrală italiană din Andria care a avut renumele unui monument istoric de artă, și care a fost construită la 1046 a fost distrusă de un groaznic incendiu, împreună cu palatul episcopal. Episcopul cu greu a putut scăpa cu viață.

Descoperirea unei odioase crime la Botoșani

Din Botoșani se anunță: Poliția în unire cu comenduirea a făcut o senzațională arestare în persoana plutonierului Moise Ilie din regimentul 8 roșiori.

Acesta locuia în casa cantonierului telefonie al prefecturii județului Gh. Ignat, întreținând relațiuni amoroase cu femeea sa.

Se presupune că din cauza patimei ce avea pentru femeea lui Gh. Ignat, plutonierul a căutat să se debaraseze de soțul înșelat și astfel în noaptea de 24 Noembrie 1914, l'a făcut să dispară. De atunci și până astăzi nu s'a știut de dispariția misterioasă a lui Gh. Ignat.

Denunțuri și anonime primite de parchet și soția disparutului arătau că Gh. Ignat ar fi fost omorât de plutonierul Moise Ilie. Intrebat, plutonierul arăta că Ignat a plecat din țară în Bucovina după un fiu al său dezertat din armata română și de atunci nu l'a mai văzut.

Azi după ce plutonierul Moise a părăsit casa concubinei sale, aceasta s'a dus la parchet, unde a făcut declarația formală că plutonierul este acela care a omorât pe soțul ei și că l'ar fi îngropat în câmpul de cunoaște din dosul cazămei roșiorilor.

Se presupune că și soția ar fi complice la acest asasinat.

Plutonierul Moise tăgaduește cu totul crima.

Până acum nu s'a descoperit locul unde a fost îngropat cadavrul lui Gh. Ignat.

„Treziiți-vă, voi, cei adormiți!“

Clemenceau, marele publicist și politic al Franței, de o vreme încoace scoate cele mai disperate strigăte de ajutor. El își dă seamă de marele pericol în care se află Franța în acest război, — și are curajul să spuie adevărul întreg, ori cât de usturător ar fi:

Așa într'un nou articol în ziarul său »L'Homme Enchaîné« Clemenceau scrie:

Trebue să învingem, dar pentru aceasta avem nevoie de întreaga putere a tuturor aliaților pentru tranșeele și artileria comună. Avem nevoie de un guvern care să știe să guverneze și să conducă! Treziiți-vă, voi, cei adormiți!

Trebue salvată Franța cea mare. Și aceasta nu se poate cu vorbe, cu decoruri de teatru și cu explicațiuni artificice, cărora tu-ți este permis »patriotul« să le contrazici.

Numai cu fapte, cu voință și cu sacrificii ne putem salva, și numai atunci să facem sacrificii când credem că vom putea obține un succes.

Trebue să învingem, dar victoria noastră nu ne este permis s'o plătim prea scump.»

Franța recurge și la ajutorul chinezilor

Pentru a înlocui muncitorii francezi trimiși pe front, și a împiedica stagnarea vieții economice în Franța, se agită chestiunea aducerii chinezilor în Franța. Iată ce scrie »La Bataille« cu privire la aceasta:

»Aflăm din izvor privat că lucrătorii chinezi au să soscască în curând în Franța.

Curios mod de a întâi la lucrătorii francezi rezistența în contra invaziei germane, prin năvălirea pacifică a Franței de către chinezi!

Fără să se consulte lucrătorii direct interesați se pare că s'a luat această măsură din cele mai grave.

Să reamintim aci că acum un an și mai bine am protestat în contra unei asemenea idei emise de ministrul de război.

În momentul acela s'a părut că s'au dat de partea noastră și că au acceptat ca această importanță străină să nu se facă în afară de controlul lucrătorilor.

Suntem siliți să recunoaștem că se continuă și azi ca și ieri să se țină clasa muncitoare străină de chestiunile care o interesează.

Nu, nu putem permite ca lucrătorii chinezi, sau oricare alții, să fie importați în țara asta, de cât cu unele condiții discutabile și acceptate de noi, muncitorii.

Este pentru noi o datorie elementară, ca să afirmăm această opinie, și devine o obligație imperioasă, când se cunosc condițiile scandaloase în care recentul contract s'a făcut de o misiune civilă trimisă în China.

Acest contract constituie pur și simplu restabilirea tratei umane.

Ori cine să judece:

»O bancă chineză, ați citit bine? o bancă chineză livrează 60.000 de muncitori chinezi pentru care primește o primă de 100 franci de cap. Nu este adânc umilitor când te gândești că bazele unor asemenea contracte au putut să încolțească într'un creier de francez?

»Dar nu e tot; acești muncitori chinezi nu vor primi de cât 60 la sută din salariul lor, iar 40 la sută vor fi vărsați băncii, pentru, zice-se, ca să fie dați familiilor lor.

Este absolut rușinos.»

Numai 1 C. 50 fil.

este abonamentul la foaia noastră zilnică, împreună cu suplimentele

— »Cuca« și »Foaia Ilustrată« —

pe timp de o lună

pentru soldații răniți și bolnavi din spitale.

Economie

Târgul de rămători din Budapesta: Pe piața din Ferencváros

În 18 Aprilie au rămas nevânduți 69 rimători, 2 grăsuți. Tot atunci au fost aduși 834 rimători, 3 grăsuți. Azi s'au adus 834 rimători, 2 grăsuți. În total 1045 rimători, 7 grăsuți. S'au vândut 720 rimători, 5 grăsuți. Au rămas nevânduți 325 rimători, 2 grăsuți. Prețurile consemnate. (pro fileri în kgr.): Porci bătrâni grei cal. I 650—660, cal. II 640—650, tineri grei 660—670, mijlocii 670—680, tineri ușori 670—680. Rimători pentru carne, grăsuți 500—510. Prețurile au rămas ne-schimbate.

Târgul de rămători din Kőbánya (Hala mare)

În 16 Aprilie a fost o rezervă de 33.980 rimători. În 17 Aprilie au fost transportați 527 rimători. Pe ziua de 18 Aprilie a rămas o rezervă de 33.453. Vinzare n'a fost. Din cauza aceasta nu semnăm prețuri.

Târgul de vite cornute din Bpesta

În 18 Aprilie au fost aduși 386 viței vii, 290 miei vii (au rămas nevânduți). Prețurile s'au notat viței vii cal. I 390—410 fil., excepțional 412—430, cal. mijlocie 350—388. Căcuța a fost vieaie; prețurile s'au ridicat cu 10—16 fileri.

Târgul de rămători din Viena

La târgul de Marți au fost aduși 2552 grăsuți și 1544 porci îngrășați, în total 3876 porci. Din cauza ofertei slabe a fost prețul stabil. Și după maximarea prețurilor a fost ridicat prețul cu 25 fileri. Prețurile consemnate: porci grași cal. I. 5 cor. 65 fil., cal. II 5 cor. 55 fil., grăsuți 5 cor. 40 fil. până la 5 cor. 55 fil., excepțional 5 cor. 65 fileri pro kgr. fără scădere.

Editor și redactor responsabil: D. Birăușiu
Tipografia »Poporul Român«, VII., Ilka-utca 36.

Dela administrația »Foaia Poporului Român«, Budapest, VII., Ilka-utca 36 se poate comanda următoarele:

Epistolia Domnului

(carte legată) cu porto poștal 45 fileri.

Visul Maicii Domnului

(carte legată) cu porto poștal 45 fileri.

Octoihul

(carte frumos legată în roșu, cu 320 pagini), care cuprinde toate cântările bisericesti, ca: Rânduiala Vecernicii, Utreniei și a Liturgiei; cele opt glasuri pentru Dumineci, Podobiile, Polieleul, Pripelele, Catavasiile, Irmoasele, Svetilnicele și multe altele, costă numai 2.40 cor. plus 20 fileri porto poștal.

Cântece din război

(carte din 96 pagini), cuprinde cele mai noi cântece din război, intitulate

„Dor și jale“

adunate de Dr. Dimitrie Cioloca, costă numai 44 fileri, plus 5 fileri porto poștal.

Cărți, diferite

din Biblioteca »Minerva«, cu 30 fileri bucata, plus 5 fileri porto poștal.